T.C.
DANIŞTAY
Onüçüncü Daire
Esas No : 2005/5546
Karar No : 2005/5699

Özeti : ...bank A.Ş.'nin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilmesine ilişkin 09.07.2001 tarih ve 382 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kararını iptal eden Danıştay Onuncu Dairesi'nin 21.06.2004 tarih, E:2004/7935, K:2004/5575 sayılı kararının uygulanması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 11.08.2004 tarih ve 1369 sayılı kararı ile bu kararın yeniden incelenerek kaldırılması isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada;davacı tarafından, Kentbank A.Ş.'nin temettü hariç, ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca Fon'a devrine ilişkin BDDK kararının Danıştay Onuncu Dairesince iptal edilmesi üzerine karar gereğinin yerine getirilmesi için BDDK'na başvurulmuş ise de, ...bank A.Ş.'nin tüzel kişiliğini sona erdiren işlemlerden sadece bankanın ... A.Ş. bünyesinde birleştirilmesine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kararıyla izin verilmesi, diğer işlemlerin ise, Fon ve Tasfiye Halinde ...bank A.Ş. Genel Kurulunca gerçekleştirilmesi ve ayrıca 5020 sayılı Kanunla Bankalar Kanununda yapılan değişiklikler nedeniyle Danıştay kararının uygulanmasının hukuken ve fiilen mümkün olmadığının belirtilmesi karşısında, devir kararının alındığı tarihteki ...bank A.Ş.'nin hukuki ve malî yapısının tekrar tesisi suretiyle davacılara iadesinde hukuki ve maddi (fiili) imkânsızlık bulunduğu ve idarenin idari yargı kararını uygulayamadığı hakkında.

Davacılar : 1- ... Holding A.Ş.

Scanned by CamScanner

2- ...
3- ...

Vekilleri : Av... - Av. ...
Karşı Taraf : Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu - ANKARA
Vekilleri : Av. ... - Av. ... - Av. ...
Davanın Özeti : ...bank A.Ş.'nin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilmesine ilişkin 09.07.2001 tarih ve 382 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kararını iptal eden Danıştay Onuncu Dairesi'nin 21.06.2004 tarih, E:2004/7935, K:2004/5575 sayılı kararının uygulanması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 11.08.2004 tarih ve 1369 sayılı kararı ile bu kararın yeniden incelenerek kaldırılması isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Dosyanın incelenmesinden, ...bank'ın 09.07.2001 tarihli BDDK kararı ile 4389 sayılı Kanunun 14.maddesi uyarınca temettü hariç, ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin Fon'a devredildiği, bu karar sonrasında, Kanunun 15.maddesinde yer alan, kendisine devredilen bir bankanın yönetimi ve denetimi ile ortaklık hakkına, malî bünyesinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve üçüncü kişilere devri konusunda yetkili olan Fon'ca, ...bank'ın yönetim ve denetiminin ele alınarak hisse senetlerinin tamamı ile bankanın ödenmiş sermayesine karşılık 50 trilyon TL (50.000.000 YTL) tutarındaki kısmının Fon hesabına kaydedildiği, BDDK'nca ...bank'ın 13.12.2001 tarihinde bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin iptal edildiği, bankanın tasfiyesine karar verildiği, Tasfiye Halinde ...bank A.Ş. Genel Kurulunda, tasfiyenin kaldırılarak bankanın ...bank A.Ş. bünyesinde birleştirildiği ve tasfiyesiz infisahın gerçekleştiği, Kentbank'ın tüzel kişiliğinin ticaret sicilinden silinerek sona erdiği dolayısıyla fiilî ve hukukî imkânsızlık nedeniyle kararın uygulanamadığı, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Aytaç KURT'un Düşüncesi: Dava, ...bank A.Ş.'nin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredilmesine ilişkin 09.07.2001 tarih ve 382 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kararını iptal eden Danıştay Onuncu Dairesi'nin 21.6.2004 gün E:2004/7935, K:2004/5575 sayılı kararının uygulanması istemiyle yapılan başvurunun; Bankanın tüzel kişiliğinin ticaret sicilinden terkin edilmek suretiyle sona erdiği ve tüzel kişiliği sona erdiren işlemlerden sadece, Bankanın ...bank A.Ş. Bünyesinde birleşmesine Kurul kararıyla izin verildiği, diğer işlemlerin ise, Fon ve Tasfiye Halinde ...bank A.Ş. Genel Kurulunca gerçekleştirildiği ayrıca 26.12.2003 tarihinde yürürlüğe giren 5020 sayılı Kanunla Bankalar Kanununda yapılan değişiklikler nedeniyle anılan iptal kararının uygulanmasının hukuken ve fiilen mümkün olmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun 11.08.2004 gün ve 1369 sayılı kararı ile bu kararın yeniden incelenerek kaldırılması isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Fonun kendisine devredilen, bankacılık yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılmış olan Kentbank hakkında, Bankalar Kanununun 15.maddesi uyarınca yaptığı, üçüncü kişileri de ilgilendiren hukuki tasarruflar ve bankanın tüzel kişiliğinin sona ermesi nedeniyle, idarece, BDDK'nun anılan bankanın Fona devrine ilişkin işlemini iptal eden Danıştay Onuncu Daire kararının gereğinin yerine getirilmesinin olanaksız olduğu, başka bir anlatımla, devir kararının alındığı tarihteki Kentbank'ın hukuki ve malî yapısının tesisi suretiyle davacıya iadesinde hukuki ve maddi (fiili) imkânsızlık bulunduğu ve idarenin idari yargı kararını uygulayamadığı sonucuna ulaşıldığından davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Ünal DEMİRCİ'nin Düşüncesi: Dava, ...bank A.Ş.'nin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (Fon) devredilmesine ilişkin 09.07.2001 tarih ve 382 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) kararını iptal eden Danıştay Onuncu Dairesinin 21.06.2004 tarih ve E:2004/7935, K:2004/5575 sayılı kararının uygulanması

Scanned by CamScanner

yolunda yapılan başvurunun reddine dair BDDK'nun 11.08.2004 tarih ve 1369 sayılı kararı ile bu kararın yeniden incelenerek kaldırılması talebinin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarenin usule ilişkin iddiaları yerinde görülmemiştir.

Davanın esasına gelince;

Anayasanın 2. maddesinde "Cumhuriyetin nitelikleri" arasında sayılan hukuk devleti ilkesi, vatandaşların hukuki güvenlik içinde bulundukları, devletin eylem ve işlemlerinin hukuk kurallarına bağlı olduğu bir sistemi ifade etmektedir. Hukuk devleti ilkesinin bir gereği olarak yine Anayasanın 138. maddesinin son fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organlar ve idarenin mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği belirtilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Kararların sonuçları" başlıklı 28. maddesinde de; Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idarenin, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu, bu sürenin hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemeyeceği, mahkeme kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay veya ilgili mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabileceği öngörülmüştür.

Görüldüğü üzere, Danıştay, bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinin kararlarının gereğinin idarece geciktirilmeksizin yerine getirilmesi yasal ve anayasal bir zorunluluktur.

Öte yandan, idare hukukunda bir işlemin iptaline yargı yerince karar verildiğinde, bu işlem ve doğurduğu sonuçların, işlemin yapıldığı andan itibaren hukuk âleminden kaldırılması, bir başka ifadeyle işlemden önceki hukuki durumun tekrar tesis edilmesi gerekir. Bu nedenle işlemi iptal edilen idarece, iptal kararındaki gerekçeler doğrultusunda yeni bir işlemin tesis edilmesi zorunluluk arz etmektedir.

Ancak uygulamada, hukuki bir engelden veya maddi (fiili) imkânsızlıktan dolayı idari yargı kararlarının gereklerine uygun işlem tesis edilememesi durumuyla da karşılaşılması söz konusu olabilmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, ...bank A.Ş.'nin 09.07.2001 tarih ve 382 sayılı BDDK kararı ile 4389 sayılı Kanunun 14. maddesi uyarınca temettü hariç, ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin Fon'a devredildiği, bu karar sonrasında, aynı Kanunun 15. maddesinde yer alan kendisine devredilen bir bankanın yönetimi ve denetimi ile ortaklık hakkına, malî bünyesinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve üçüncü kişilere devri konusunda yetkili olan Fon'ca, ...bank A.Ş.'nin yönetim ve denetiminin ele alınarak hisse senetlerinin tamamı ile bankanın ödenmiş sermayesine tekabül eden 50 trilyon TL (50.000.000.- YTL) tutarındaki kısmının Fon hesabına kaydedildiği, BDDK'nca ...bank A.Ş.'nin bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin 28.12.2001 tarihi itibarıyla kaldırılmasına ve tasfiyesine karar verildiği, Tasfiye Halindeki ...bank A.Ş.'nin 4.4.2002 tarihli Genel Kurulunda, tasfiyenin kaldırılarak bankanın ...bank A.Ş. bünyesinde birleştirilmesine karar verildiği ve sonuçta birleşme nedeniyle tasfiyesiz infisahın gerçekleştiği, ...bank A.Ş.'nin tüzel kişiliğinin ticaret sicilinden silinerek sona erdiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar davacı tarafından, ...bank A.Ş.'nin temettü hariç, ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin 4389 sayılı Bankalar Kanununun 14. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca Fon'a devrine ilişkin BDDK kararının Danıştay Onuncu Dairesince iptal edilmesi üzerine karar gereğinin yerine getirilmesi için BDDK'na başvurulmuş ise de, ...bank A.Ş.'nin tüzel kişiliğini sona erdiren işlemlerden sadece bankanın ...bank A.Ş. bünyesinde birleştirilmesine Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kararıyla izin verilmesi, diğer işlemlerin ise, Fon ve Tasfiye Halinde ...bank A.Ş. Genel Kurulunca gerçekleştirilmesi ve ayrıca 5020 sayılı Kanunla Bankalar Kanununda yapılan değişiklikler nedeniyle Danıştay kararının uygulanmasının hukuken ve fiilen mümkün olmadığının belirtilmesi karşısında, devir

Scanned by CamScanner

kararının alındığı tarihteki ...bank A.Ş.'nin hukuki ve malî yapısının tekrar tesisi suretiyle davacılara iadesinde hukuki ve maddi (fiili) imkânsızlık bulunduğu ve idarenin idari yargı kararını uygulayamadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 29.11.2005 tarihinde davacı vekilleri Av. ..., Av. ...'ın; davalı vekilleri Av. ..., Av. ..., Av. ...'nin geldiği; Danıştay Savcısı Ünal DEMİRCİ'nin hazır bulunduğu görülerek duruşmaya başlanıldıktan taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlendikten sonra Danıştay Savcısı'nın düşüncesi de alınarak duruşmaya son verildi. Dosya incelenip gereği görüşüldü:

Dava, ...bank A.Ş.'nin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (Fon) devredilmesine ilişkin 09.07.2001 tarih ve 382 sayılı Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) kararını iptal eden Danıştay Onuncu Dairesi'nin 21.06.2004 tarih, E:2004/7935, K:2004/5575 sayılı kararının uygulanması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin, BDDK'nun 11.08.2004 tarih ve 1369 sayılı kararı ile bu kararın yeniden incelenerek kaldırılması isteminin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Anayasanın 2.maddesinde "Cumhuriyetin nitelikleri" arasında sayılan hukuk devleti ilkesi, vatandaşların hukuki güvenlik içinde bulundukları, devletin eylem ve işlemlerinin hukuk kurallarına bağlı olduğu bir sistemi ifade etmektedir. Anayasa Mahkemesi de, hukuk devletini "İnsan haklarına saygılı ve bu hakları koruyucu âdil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmekle kendisini yükümlü sayan, bütün eylem ve işlemleri yargı denetimine bağlı olan devlet" biçiminde tanımlamıştır. Hukuk devleti ilkesinin bir gereği olarak yine Anayasanın 138.maddesinin son fıkrasında yer alan: "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmü ile yargı kararlarının idarece yerine getirme zorunluluğu açık olarak vurgulanmıştır.

Anayasadaki bu konuya ilişkin düzenlemeye koşut kurallar 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Kararların sonuçları" başlıklı 28.maddesinin 1.fıkrasında yer almıştır. Buna göre: "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararların icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez." Aynı maddenin 3. ve 4. fıkraları uyarınca, mahkeme kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay veya ilgili mahkemede maddi ve manevi tazminat davası; mahkeme kararlarının otuz gün içinde kamu görevlilerince kasten yerine getirilmemesi halinde ise, ilgili
idare aleyhine ve kararı yerine getirmeyen kamu görevlisi aleyhine de tazminat davası açılabilmektedir.

Görüldüğü gibi, hukuk düzenimizde Danıştay, bölge idare, idare ve vergi mahkemelerinin kararlarının gereğinin idarece geciktirilmeksizin yerine getirilmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur.

İdarî yargıda açılan dava sonucu, mevcut hukukî durumda değişiklik yaratan subjektif bir işlemin iptali yolunda karar alındığında, bu kararın uygulanmasını sağlamak yükümlüğü işlemi tesis eden idareye ait bulunmaktadır. İptal kararının yerine getirilmesi, dava konusu işlemin tesis edildiği anda mevcut olan hukukî durumun davalı idare tarafından yeniden tesisi suretiyle olacaktır.

Ancak davalı idarenin tek taraflı işlemi ile dava konusu işlemin tesisinden önceki hukukî durumun yaratılmasının hukuken veya fiilen mümkün olmadığı hallerde yargı kararının uygulanmaması söz konusu olabilmektedir.

Scanned by CamScanner

Dosyanın incelenmesinden, ...bank'ın 09.07.2001 tarihli BDDK kararı ile 4389 sayılı Kanunun 14.maddesi uyarınca temettü hariç, ortaklık hakları ile yönetim ve denetiminin Fon'a devredildiği, bu karar sonrasında, Kanunun 15.maddesinde yer alan, kendisine devredilen bir bankanın yönetimi ve denetimi ile ortaklık hakkına, malî bünyesinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve üçüncü kişilere devri konusunda yetkili olan Fon'ca, ...bank'ın yönetim ve denetiminin ele alınarak hisse senetlerinin tamamı ile bankanın ödenmiş sermayesine karşılık 50 trilyon TL (50.000.000 YTL) tutarındaki kısmının Fon hesabına kaydedildiği, BDDK'nca Kentbank'ın 13.12.2001 tarihinde bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin iptal edildiği, bankanın tasfiyesine karar verildiği, Tasfiye Halinde ...bank A.Ş. Genel Kurulunda, tasfiyenin kaldırılarak bankanın ...bank A.Ş. bünyesinde birleştirildiği ve tasfiyesiz infisahın gerçekleştiği, ...bank'ın tüzel kişiliğinin ticaret sicilinden silinerek sona erdiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Fonun kendisine devredilen, bankacılık yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılmış olan ...bank hakkında, Bankalar Kanununun 15.maddesi uyarınca yaptığı, üçüncü kişileri de ilgilendiren hukuki tasarruflar ve bankanın tüzel kişiliğinin sona ermesi nedeniyle, idarece, BDDK'nun anılan bankanın Fona devrine ilişkin işlemini iptal eden Danıştay Onuncu Daire kararının gereğinin yerine getirilmesinin olanaksız olduğu, başka bir anlatımla, devir kararının alındığı tarihteki ...bank'ın hukuki ve malî yapısının davalı idarece tesisi suretiyle davacıya iadesinde hukuki ve maddi (fiili) imkânsızlık bulunduğu ve idarenin idari yargı kararını uygulayamadığı sonucuna ulaşıldığından, dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, yargılama giderlerinin davacılar üzerinde bırakılmasına, davalı idare vekilleri için 800,00.-YTL duruşmalı vekalet ücretinin davacılardan alınarak davalı idareye verilmesine, 29.11.2005 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Scanned by CamScanner